

شماره: ۹۱۵۴۹۴۶

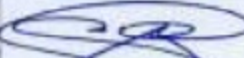
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: این نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
نوع سند: این نامه	شماره سند: ۲۲۱۴
ویرایش: ۱	صفحه: ۱۶

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده:	رضا تقی زاده	مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی	
نایب‌کننده:	قاسم عسوعابدینی	معاون آموزشی	
تصویب کننده:	محمد علی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضاء
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی	قاسم عسوعابدینی	جلسه شماره: ۹۶۲	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	
این اسامی در جلسه ۹۶۰، ۹۵۹، ۹۵۸، ۹۵۷، ۹۵۶ و ۹۶۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی به تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ تصویب شد.			

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی			

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام های آموزش عالی، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

توجه : دانشجوی در صورت ارائه درخواست در هر یک از موارد آموزشی، موظف است درخواست خود را پیگیری و متناسب با نتیجه، اقدام لازم را انجام دهد.

بخش اول : مواد عمومی

شماره ماده	متن ساده	دستورالعمل ماده
۲	شرط ورود به دانشگاه: - تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود). - یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.	تبصره : پذیرش دانشجویان مشمول مقررات استعدادهای درخشان و استاد محور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی طبق مقررات جاری از جمله مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی مشروط بر دارا بودن مدرک رسمی و مورد تایید پایان دوره های تحصیلی قبلی طبق مقررات جاری انجام می شود.
۳	آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی است.	تبصره : آموزش در دانشگاه به زبان فارسی انجام می شود.
۴	دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.	
۵	چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است. تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.	گروه های آموزشی باید بر اساس سرفصل رشته، کلیه درس ها را با در نظر گرفتن دروس پیش نیاز و جبرانی برای مقطع کارشناسی در حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی، و برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری (واحد های دوره آموزشی) در حداکثر ۳ نیمسال تحصیلی برنامه ریزی و پس از تایید گروه آموزشی و دانشکده به اطلاع دانشجویان برسانند.
۶	در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.	مصوبات اعلام شده از طرف هیأت امنای دانشگاه از طریق روابط عمومی دانشگاه اطلاع رسانی شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۷	شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است. تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود. تبصره ۲: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.	۱- در صورت ارائه تقاضای دانشجو در موعد مقرر طبق تقویم آموزشی، چنانچه شورای آموزشی دانشکده/ دانشگاه، غیبت ۳/۱۶ کلاسی یا غیبت امتحان پایانی نیمسال دانشجو را موجه تشخیص دهد، آن درس حذف، و در این صورت، رعایت حد تصاب حداقل ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می شود. ۲- در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیم سال تحصیلی با درخواست دانشجو توأم با اظهار نظر مکتوب استاد راهنمای آموزشی در موعد مقرر طبق تقویم آموزشی و از طریق پورتال خویش در سامانه آموزشی دانشگاه و موافقت شورای آموزشی دانشکده/دانشگاه، حداکثر تا یک هفته قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است. ۳- دانشجو (در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد) می تواند در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را طبق تقویم آموزشی با تأیید گروه آموزشی حذف کند مشروط بر آن که: اولاً) در آن درس دارای غیبت ۳/۱۶ کلاسی نباشد. ثانیاً) تعداد واحدهای باقی مانده دانشجو در کارشناسی کمتر از ۱۲ واحد و در کارشناسی ارشد کمتر از ۸ واحد نشود. ۴- اساتید حضور و غیاب دانشجویان در کلاس ها، آزمایشگاهها و کارگاه های آموزشی را انجام و به طور هفتگی در سامانه آموزش دانشگاه ثبت نمایند.
۸	پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود. تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است. تبصره ۲: مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و	۱- برگزاری آزمون کتبی پایان نیمسال برای دروس نظری و بخش نظری دروس نظری- عملی در کلیه مقاطع تحصیلی براساس برنامه زمان بندی اعلام شده طبق برنامه امتحانات الزامی می باشد و گزارش تخلقات احتمالی مربوط به این تبصره بر عهده مسئول برگزاری امتحانات و تایید معاونت آموزشی هر دانشکده می باشد که باید حداکثر تا قبل از پایان یازده امتحانات به معاون آموزشی دانشگاه گزارش شود. ۲- اساتید باید طبق محدودیت زمانی زیر در هر یک هر درس را در سامانه آموزشی دانشگاه جهت اطلاع دانشجویان ثبت و تایید نهایی نمایند:

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۸	رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد. تبصره ۳: مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید. تبصره ۴: نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.	الف) در مقطع کارشناسی حداکثر تا ۱۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و ۳ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ب) در مقطع کارشناسی ارشد حداکثر تا ۳۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و تا ۲۰ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ج) در مقطع دکتری حداکثر تا ۶۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و تا ۲۰ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ۳- نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود و نمره دروس ناتمام می بایست حداکثر در ترم اول تا پنجم اردیبهشت و ترم دوم تا پنجم شهریورماه به نمره قطعی تبدیل گردد. ۴- نمره درس ناتمام در نیمسالی که دروس اخذ شده، ثبت می گردد.
۹	سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می گردد. تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است: - مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال - مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی - سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی	۱- دانشجوی متقاضی استفاده از مرخصی بدون احتساب سنوات آموزشی می بایست درخواست خود را توأم با اظهار نظر مکتوب استاد راهنمای آموزشی طبق تقویم آموزشی از طریق سامانه آموزشی دانشگاه در موعد مقرر ثبت و ارسال نمایند.
۱۰	دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به طور رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت،	۱- درخواست انصراف از تحصیل همراه تاییدیه مکتوب استاد راهنمای آموزشی، می بایست از طریق سامانه آموزشی دانشگاه جهت بررسی و تصمیم گیری ارسال شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۱۰	حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود. تبصره ۱: تصمیم گیری درمورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است. تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیل، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.	۲- در صورتیکه ارائه درخواست دانشجو بعد از زمان حذف و اضافه واحد باشد واحد های آن نیمسال جزو تعهد دانشجو محسوب می شود. ۳- درخواست دانشجوی انصرافی جهت بازگشت به تحصیل همراه با اظهارنظر استاد راهنمای آموزشی وی در کمیته منتخب آموزشی بررسی و تصمیم گیری میشود. و در صورت موافقت، تکلیف نیمسال های وقفه تحصیل و نیمسال شروع به تحصیل مشخص می شود.
۱۱	دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود. تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید. تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.	محرومیت دانشجو از شمول تسهیلات در محدوده دروسی است که به موجب حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت نموده و حکم قطعیت یافته است. تبصره: به استاد بخشنامه شماره ۲/۲۱/۲۸۳۴۲۸ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اعلام رای دیوان عدالت اداری و ابطال این ماده مبنی بر تأثیر گذاری دروس مردودی بر میانگین کل، اگر دانشجویی در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال های بعدی درس یا دروس مورد نظر را با نمره قبولی بگذراند نمره یا نمره های مردودی قبلی در میانگین کل دانشجو محاسبه نمی گردد. توجه: استفاده از این تبصره فقط در زمان فارغ التحصیلی می باشد.
۱۲	معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود. الف) از زمان انصراف یا اخراج دانشجو در دوره قبلی بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبدا کسب کرده باشد. ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود. ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی	تبصره ۱: معادل سازی واحد های آموزشی دانشجویان انصرافی و اخراجی که مجدداً در دانشگاه پذیرفته می شوند و دانشجویان انتقالی و تغییر رشته و انتقال توأم با تغییر رشته طبق (پیوست شماره ۲) انجام میشود. تبصره ۲: نقل و انتقال دانشجوی شاهد و اینارگر، انتقال از خارج به داخل و دانشجویان اتباع خارجی تابع ضوابط و مقررات مربوطه خواهد بود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۱۲	دانشگاه، برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو کتبا به وی اطلاع رسانی می کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته میدا و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود. ۵) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود. ۵) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود. تبصره: در صورت عدم تغییر برنامه درسی وزارت و تایید دانشگاه مقصد مبنی بر عدم تغییر محتوای برنامه درسی، معادل سازی برای دانشجویان مشمول بند الف این ماده که بیش از ۵ سال از انصراف یا اخراج ایشان در دوره قبلی گذشته باشد، پلازمانع است.	تبصره ۳: مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود. تبصره ۴: انتقال دانشجو در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز می باشد.
۱۳	برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می شود.	تبصره: ستاد کل آموزش موظف است تقویم آموزشی هر نیمسال را با در نظر گرفتن تمام موارد لازم (برنامه زمانی انتخاب واحد، حذف و اضافه، برنامه امتحانات و...) تهیه و به موقع اطلاع رسانی نماید. (نیمسال اول تا ۱۵ خرداد ماه و نیمسال دوم تا ۱۵ آذر ماه).

ب) دوره کارشناسی ارشد

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۲۶	مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است. تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تایید دانشگاه افزایش یابد. تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.	۱- کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ورودی سال ۱۴۰۲ که در موعد مقرر ((تصویب موضوع حداکثر تا پایان نیمسال ۳)) موضوع خود را به تصویب گروه و دانشکده رسانیده اند تمدید ترم ۵ این دانشجویان در اختیار دانشکده بدون ارسال به کمیته منتخب می باشد. دوره های روزانه هزینه ای بابت تمدید ترم ۵ نیاز نیست پرداخت نمایند و دوره های نوبت دوم (شبانه) معادل سقف تعیین شده بر مبنای ورودی خود شهریه پرداخت نمایند. ۲- کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ورودی سال ۱۴۰۲ که در موعد مقرر ((تصویب موضوع حداکثر تا پایان نیمسال ۳)) موضوع خود را به تصویب گروه و دانشکده نرسانیده اند اما در نیمسال چهارم تصویب موضوع را انجام داده اند تمدید ترم ۵ این دانشجویان نیز در اختیار دانشکده بدون ارسال به کمیته منتخب می باشد. تمدید ترم ۵ دوره های روزانه با پرداخت هزینه مطابق با مصوبات هیات امنای خواهد بود. و دوره های نوبت دوم (شبانه) معادل ۱/۵ برابر سقف تعیین شده شهریه بر مبنای ورودی خود پرداخت نمایند. ۳- دانشجویانی که تا پایان نیمسال چهارم موضوع پیشنهادی خود را انجام نداده و به تصویب گروه و دانشکده نرسانیده باشند مطابق با ماده ۳۲ آیین نامه از ادامه تحصیل محروم می شوند اما در مساعدت به این دانشجویان فرصت داده شد چنانچه موضوع پیشنهادی خود را تا مورخ ۱۴۰۴/۷/۱۵ به تصویب استاد راهنما و گروه مربوطه برسانند تمدید ترم ۵ این دانشجویان نیز با اختیار دانشکده ها بدون ارسال به کمیته منتخب شورای آموزشی انجام پذیرد. تمدید ترم ۵ دوره های روزانه با پرداخت هزینه مطابق با مصوبات هیات امنای خواهد بود. و دوره های نوبت دوم (شبانه) معادل ۱/۵ برابر سقف تعیین شده شهریه بر مبنای ورودی خود پرداخت نمایند. ۴- مجوز تمدید سنوات بالاتر از ۵ در حوزه اختیارات کمیسیون موارد خاص دانشگاه می باشد.
۲۷	دانشجو می تواند در صورت تایید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.	تبصره: دانشجو باید درخواست مرخصی مستند خود را به همراه اظهار نظر استاد راهنما در زمان مقرر و طبق تقویم آموزشی ارائه کند. درخواست در شورای آموزشی دانشکده/دانشگاه بررسی و تصمیم گیری میشود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۲۸	تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.	بر اساس متن مصوبه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی جلسه ۹۷۲ اقدام می‌شود.
۲۹	نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.	
۳۰	اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است. تبصره ۱: دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است. تبصره ۲: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی‌تاثیر است.	۱- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ واحد و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می‌باشد. ۲- محدودیت ۱۴ واحد شامل مجموع کلیه واحد های اصلی و جبرانی در هر نیمسال است. ۳- دانشجو موظف است پس از تصویب پروپوزال در هر نیمسال واحد پایان نامه را انتخاب نماید.
۳۱	در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تایید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.	تبصره ۱: حذف یک درس در صورتی مجاز است که اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۳/۱۶ نباشد و ثانیاً واحدهای باقیمانده از ۸ واحد کمتر نشود. تبصره ۲: حذف تمام درسهای اخذ شده در یک نیمسال درصورت مقرر طبق آیین نامه آموزشی، تنها در صورتی مجاز است که به نظر استاد راهنمای دانشجو و تشخیص کمیته منتخب شورای آموزشی قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل محسوب خواهد شد.
۳۲	دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.	تبصره ۱: استاد راهنمای دانشجو باید تا اواسط نیمسال دوم تحصیلی (پایان اردیبهشت/ پایان آذر) تعیین شود. گروه های آموزشی ملزم هستند به نحوی برنامه ریزی نمایند که در نیمسال سوم درس پایان نامه برای دانشجویان با رعایت سقف واحد قابل اخذ باشد. تبصره ۲: تعیین استاد راهنما حسب تخصص اعضای هیأت علمی در موضوع مصوب و با رعایت سقف پذیرش راهنمایی پایان نامه ها و در صورت وجود مقررات مصوب داخلی دانشگاه از جهت توزیع راهنمایی پایان نامه ها میان اعضای هیأت علمی مطابق آن صورت می‌پذیرد. تبصره ۳: پیشنهاد (پروپوزال) دانشجو باید با همکاری استاد راهنما تدوین و تا پایان نیمسال دوم در گروه آموزشی و دانشکده مربوطه به تصویب برسد. تبصره ۴: در صورت تایید استاد راهنما و موافقت شورای آموزشی دانشکده دانشجو در مراحل تدوین پایان نامه می‌تواند استاد مشاور داشته باشد.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
		تبصره ۵: استاد مشاور عضو هیأت علمی یا فرد متخصص دارای حرفه مشخص در راستای کار تحقیقاتی دانشجو با مدرک حداقل کارشناسی ارشد می باشد که می بایست به تایید استاد راهنما و گروه آموزشی برسد.
۳۳	چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیر مرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداقل ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود. تبصره ۱: گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می کند. تبصره ۲: دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.	۱- شورای هر گروه آموزشی موظف است دروس جبرانی هر دانشجو را همراه با مهلت مقرر برای گذراندن آن دروس، در ابتدای دوره آموزشی به اطلاع وی برساند و رونوشت آن را حداکثر تا یک ماه پس از شروع اولین ترم تحصیلی دانشجو به تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال نماید. ۲- در صورت گذراندن حداقل ۸ واحد درس از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی به طول مدت مجاز تحصیل دانشجو افزوده می شود.
۳۴	«تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تایید دانشگاه و در همان دانشگاه با تایید دانشگاه مجاز می باشد.	تبصره: دانشجویی که متقاضی تغییر گرایش می باشد باید حداکثر تا پایان نیمسال اول درخواست خود را همراه با مستندات و مدارک به معاونت آموزش دانشکده تحویل تا پس از موافقت گروه و دانشکده مربوطه، در کمیته منتخب شورای آموزشی پس از استعلام از سازمان سنجش، تصمیم گیری شود.
۳۵	دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیأت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.	تبصره ۱: دانشجو پس از گذشت حداقل ۶ ماه از تصویب پروپوزال در دانشکده می تواند درخواست دفاع ارائه نماید. تبصره ۲: دانشجو موظف است پس از موافقت اولیه استاد راهنما در موعد مقرر درخواست خود را همراه با نسخه نهایی پایان نامه و سایر مدارک مورد نیاز از طریق سامانه آموزشی دانشگاه جهت اخذ مجوز دفاع ارائه نماید.
۳۶	نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود: - مردود (کمتر از ۱۴) - قبول با درجه ۴؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴) - خوب (۱۶/۹۹ - ۱۵/۹۹) - خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۶/۹۹) - عالی (۱۹ - ۲۰) تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیأت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست. تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد.	۱- ترکیب هیأت داوران به صورت ذیل می باشد: الف) استاد (اساتید راهنما) ب) استاد مشاور (در صورت وجود) ج) ناظر محتوایی (داور) د) ناظر شکلی و نماینده تحصیلات تکمیلی ۲- ناظر محتوایی باید عضو هیأت علمی با مرتبه حداقل استادیاری باشد. ۳- ناظر شکلی، نماینده تحصیلات تکمیلی نیز می باشد که از اعضاء هیأت علمی با مرتبه حداقل مربی می باشد و پس از تعیین زمان برگزاری جلسه دفاع، مسئولیت مدیریت برگزاری جلسه دفاع از ابتدا تا تعیین نمره و

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
	هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند. تبصره ۳: چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران حداکثر یک ترمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.	تکمیل و اخذ امضاء کلیه فرم های مربوطه و تحویل به آموزش دانشکده بر عهده او است. ۴- اصلاحات مطرح شده در جلسه دفاع می بایست در موعد مقرر به تایید کلیه اعضای هیأت داوران و از جمله استاد راهنما برسد. ۵- در مواردی که ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام می شود ناظر شکلی مکلف است گزارش آن را به معاونت آموزش دانشکده اعلام نموده و نسخه ای از گزارش برای معاونت آموزشی دانشگاه ارسال شود. در چنین مواردی با تأیید هیأت داوران حداکثر یک ترمسال تحصیلی (در سنوات مجاز) به دانشجو اجازه داده می شود تا بعد از اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.
۳۷	ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است. تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. تبصره ۲: در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می شود. تبصره ۳: در رشته هایی که در برنامه درسی آنها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می گردد. تبصره ۴: دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند. تبصره ۵: تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.	دانشجو در صورتی که پس از گذراندن همه واحد های آموزشی میانگین نمرات او کمتر از ۱۴ باشد، می تواند درخواست خود را جهت اخذ حداکثر ۸ واحد آموزشی قبل از شروع اولین نیمسال تحصیلی ممکن به آموزش دانشکده ارائه تا جهت ترمیم معدل در شورای آموزشی دانشکده بررسی و تصمیم گیری شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۳۸	چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود. تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف، علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.	معاونت آموزش دانشکده لازم است گزارش مبنی بر تخلف علمی دانشجو را ظرف سه روز کاری به معاونت آموزش دانشگاه اعلام نماید.